

**Oriveden helluntaiseurakunnassa keväällä 2017 pidetyn
raamattutuntisarjan puhemuistiinpanot aiheesta**

Kadonneiden etsiminen

Luuk. 15

Tilaisuudet:

ti 2.5 klo 18 1. rt.

ke 3.5 klo 18 2. rt.

to 4.5 klo 18 3. rt.

pe 5.5 klo 18 4. rt.

Veikko Nieminen

Pidetty puhe oli joskus muistiinpanoja laajempi, mutta useasti ajan puutteessa jäi toisaalta jotakin sanomatta.

Tekstissä on käytetty KR33/38 käännöstä, ellei toisin mainita

1. tunti ti 2.5.2017 klo 18

1. Johdantoa

Raamatusta kullakin neljällä evankeliumilla on oma erityisluonteensa. Luukas oli neljästä evankelistasta tietyllä tavalla ainut pakanasyntyinen ja lisäksi lääkäri, ja jo ammattinsa puolesta heikon, sorretun ja maahan poljetun rinnalle asettuva. Näin ei ole yllättävää, että Luukkaassa evankeliumi on erityisesti hyljittyjen, kadonneiden ja epäonnistuneiden evankeliumi, sitä luonnehtiikin erinomaisesti sanat: "*sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on.*" (Luuk 19:10).

Luvussa 15 esiintyykin kolme merkittävää etsimistä ja kadonneen löytymistä. Voidaankin sanoa, että luku 15 on katoamisten ja hukkaan joutumisten luku, mutta se on myös suuri löytymisten ja kohdalleen asettamisten luku. Lukua 15 on näin kuin evankeliumi evankeliumissa, ilosanoma ilosanomassa.

1. Ja kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä.

2. Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja sanoivat: "Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan." (15:1-2)

Publikaanit olivat juutalaisia, jotka keräsivät roomalaisten puolesta maanmiehiltään veroja ja tulleja ja käyttivät useasti asemaansa väärin. Näistä syistä he olivat juutalaisten halveksimia ja vihaamia. *Syntiset* olivat taas julkisyntisiä, usein juomareita ja varkaita, pahantekijöitä ja prostituoituja, ja näin kansansa keskellä tuomittuja ja syrjittyjä. Mutta tämä kumpikin joukko aisti Jeesuksessa olevan rakkauden heitä kohtaan ja siksi he etsiytyivät Hänen seuraansa.

Onko meissä tätä samaa rakkautta, joka vetää ihmisiä Jeesuksen luokse.

Fariseukset ja *kirjanoppineet* olivat tekopyhiä ja ulkokullattuja, jotka näyttelivät parempaa kuin olivat, jotka sanoivat mutta eivät itse tehneet (Luuk 12:1; 20:47; Matt 23:3), jotka asettivat vanhinten perinnäissäännöt Jumalan sanan yläpuolelle (Matt 15:3; Mark 7:5,13) ja jotka eristäytyivät syntitartunnan pelossa publikaaneista ja muista syntisistä. Ja nyt he eivät voineet hyväksyä sitä, että Jeesus otti vastaan ja aterioi tällaisten kanssa, sillä ateriyhteyshän puhui ystävyydestä ja hyväksynnästä ja yhdeksi tulemisesta, kuin liiton tekemisestä. Näin syntisten kansa ateriointi tekisi heistäkin syntisiä. Näin he ajattelivat.

Fariseukset eivät odottaneet Jumalankaan pelastavan syntisiä, vaan rankaisevan heitä. Talmudissa, juutalaisten VT täydentävässä ja sitä selittävässä teoksessa, sanotaankin: "*Älköön kukaan seurustelko syntisten kanssa ei edes siinä tarkoituksessa, että toisi hänet takaisin lain kuuloon.*"

Mutta ilosanoma on se, että Jeesus juutalaisten säännöistä piittaamatta tuli syntisten luokse, lopulta ristintyössään yhdeksi heidän ja meidänkin kanssamme ottaen päälleen syntivelkamme ja ristinpuulla kärsien niiden tuoman rangaistuksen.

Meidänkin tulisi olla Jeesuksen tavoin armon evankeliumin julistajia eikä lakihenkisiä tuomitsijoita, sormella osoittelijoita.

3. Niin hän puhui heille tämän vertauksen sanoen: (15:3)

Jeesus kertoi fariseuksille ja kirjanoppineille vertauksen, joka oli vastaus siihen, miksi Hän viihtyi syntisten seurassa heitä etsien (15:7,10).

Vertaus -sana on itse asiassa yksikössä eli kyseessä ei ole kolme erillistä vertausta, vaan yksi vertaus, missä on kolme toisiinsa liittyvää kertomusta. Näin kaikki kolme kadoksiin joutunutta, eksyvä lammas, kadonnut raha ja kaukaiseen maahan matkustanut isän nuorempi poika, puhuvat jotenkin samasta asiasta. Samoin talteen jääneillä eli 99

lampaalla, 9 rahalla ja vanhemmalla veljellä on jotain yhteistä ja vielä kadonneiden löytäjillä eli paimenella, naisella ja poikien isällä on jotain yhteistä.

2. Kadonnut lammas (15:4-7)

4. *"Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää?"*

5. *Ja löydettyään hän panee sen hartioillensa iloiten.*

6. *Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut'.*

7. *Minä sanon teille: samoin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse. (15:4-7)*

"jos jollakin teistä on sata lammasta" (15:4)

Jeesuksen sanat fariseuksille ja kirjanoppineille sisältävät ironiaa, sillä yksikään heistä ei voinut ajatellakaan toimivansa lammaspaimenena, koska se kuului halveksittujen ja epäpuhtaiden ammattien joukkoon, sillä paimenet eivät voineet noudattaa fariseusten vaatimia puhtaussäädöksistä eikä Mooseksen lain määräystä sapatin viettämisestä. Paimenet eivät kelvanneet edes todistajiksi oikeudessa.

Lukuisat uhrin Jerusalemin temppelissä vaativat kuitenkin lampaita, erityisesti pääsiäisenä. Näin lampaat kyllä kelpasivat fariseuksille mutta niiden paimenet eivät. Paimenet kelpasivat kuitenkin Jumalalle: hehän saivat jouluyönä ensimmäisenä tiedon Vapahtajan syntymästä ja menivät ensimmäisinä Jeesus-lastaa katsomaan kertoen Hänestä muillekin paikalla olleille.

Kirjanoppineet ja fariseukset tosin etsivät ihmislampaita laumaansa – mutta väärin paimenina (kts. Hes 34:2s.) he etsivät niitä omaa etuaan tavoitellen. Jeesus sanoi heistä:

14. *Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun syötte leskien talot...*

15. *Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te kierrätte meret ja mantereet tehdäkseenne yhden käännynnäisen ... (Matt 23:14-15)*

He ohjasivat juutalaisuuteen käännyttämänsä henkilöt Jerusalemin temppeliin uhraamaan päästen heitä näin riistämään ja ryöstämään ylihintoisilla lampailla. Papit, kirjanoppineet ja fariseukset eivät saaneet muualta elantoa kuin temppelin uhrituloista, temppelin, joka oli heidän käsissään kuitenkin muuttunut ryövärien luolaksi (Luuk 19:45-47).

Mikä on meidän motiivimme tehdä Jumalan valtakunnan työtä ja voittaa sieluja? Oman kunnian tai taloudellisen voiton tähden vai pyyteettömästi Jumalan kunnian tähden? Pietari kirjoittaa:

2. *kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta (1. Piet 5:2)*

"on sata lammasta ... kadottaa yhden niistä" (15:4)

Kun paimen illalla vei lampaat yöksi tarhaan, hän huomasi yhdenkin lampaan puuttumisen. Näin paimen osoittaa tuntevan laumansa läpikotaisin. Jeesus sanoo itsestään:

3. *... lampaat kuulevat hänen ääntänsä; ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä*

27. *Minun lampaani kuulevat minun ääntäni, ja minä tunnen ne (Joh 10:3,27)*

Mitä me tämän päivän paimenet ja vastuunkantajat voimme sanoa, tunnemmeko me laumamme ja tunteeko lauma meidät. Sananlaskuihin on kirjoitettu meitäkin varten:

23. *Tiedä tarkoin, miltä pikkukarjasi näyttää; pidä huoli laumoista. (Snl 27:23)* – ja jatko kertoo, että näin tekevillä tulevaisuus on taattu.

Paimenien ja vastuutakantavien tulisi elää mukana seurakunnan sykkeessä, jotta he voisivat nähdä ja aistia, missä mennään, heidän tulisi asettua ja elää muiden rinnalla samalla tasolla, jotta jokainen uskaltaisi kertoa heille vaikeuksistaan, huolistaan ja murheistaan.

"kadottaa" (15:4)

Lammas ei tieteen tahtoon juokse pois laumasta, vaan kulkeutuu vähin erin, askel askeleelta, kuin huomaamatta eroon muista. Eksynyt lammas edustaakin näin luontevasti ihmistä, joka on kadonnut, mutta joka ei oikeastaan koskaan ole halunnut tieteen tahtoon tulla kadonneeksi. Hän vain eräänä päivänä havahtuu siihen, että sisäinen yhteys taivaallisiin asioihin on kadonnut, kuin salakavalasti.

Toiseksi lammas ei löydä tietä takaisin: sillä ei ole minkäänasteista suuntavaistoa eikä koiran hajuaistia. Lampaan takaisin saaminen on paimenen löytämisen varassa. Tämä tuo esiin sen, miten ihminen itsessään on haluton ja kykenemätön palaamaan Jumalan luokse. Jeesus sanookin: "*Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä vedä*" (Joh 6:44).

Lammas ei myöskään kykene puolustamaan itseään: sillä ei ole lumoavaa katsetta, ei pelottavaa ärjyntää vaan heikko määkiminen, ei nopeita jalkoja karkuun pääsemiseksi, ei suurta kaviota tappavaa hevosenpotkua tehdäkseen eikä raateluhampaita.

Miksi Jumala jätti lampaan täysin puolustuskyvyttömäksi? Hänen suunnitelmissaan lampaalle on varattu aina paimen, joka oman henkensä uhallakin puolustaa lammasaan. Daavid oli tällainen paimen (1. Sam 17:34-35) ja Jeesus on tällainen Paimen (Joh 10): Ilman Hänen varjelusta ja suojelusta me olisimme vapaata riistaa synnille ja saatanalle!

Mutta myös meidän varttuneempien ja vahvempien tulisi paimenmiehellä suojella ja puolustaa kaikkia heikompia. Me emme voi sanoa Kainin tavoin: "*Olenko minä veljeni vartija?*" (1. Moos 4:9). Sillä me olemme!

"hän kadottaa" (15:4)

Vaikka paimen itse väistelee omaa vastuutaan lampaan katoamisesta sanomalla ja-keessa 15:6 "*löysin lampaani, joka oli kadonnut*", tekstin kirjoittaja, PH, säilyttää vastuu lampaan katoamisesta paimenelle: "*hän kadottaa*".

Jos Jaakobin mukaan Sanan opettajilla on suuri vastuu ("*älkөөt aivan monet teistä pyrkikö opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion*", Jaak 3:1), niin kyllä myös lauman edellä kulkevilla paimenilla on suuri vastuu siitä, etteivät johda laumaasa harhaan, vaan viheriäisille niityille ja virvoittavien vetten tykö (Ps 23:2), ettei heidän laumastaan yksikään lammas pääsisi eksymään ja eikä kukaan joutuisi pedon suuhun, vaan he puolustavat laumaansa Daavidin tavoin (1. Sam 17:34-35) ja Jeesuksen tavoin (Joh 10:11-15).

Eräänä päivänä me emme joudu tekemään tiliä vain itsestämme (Room 14:12), vaan jokaisesta laumaamme kuuluneesta lampaasta (Apt 20:28; 1. Piet 4:2-4).

Paimenena oleminen ei ole tosin helppoa ja joskus toivoisi, että itse lampaat yrittäisivät puoleltaan tehdä paimenen tehtävän edes hieman helpommaksi – tähänhän Heprealaiskirjeen kirjoittajakin kehottaa sanomalla "*Olkaa kuuliaiset johtajillenne ja tottelevaiset, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin ne, joiden on tehtävä tili, että he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokailen*" (Hepr 13:17) – joskus tuntuu siltä, että asioiden sotkeminen ja väärinymmärtäminen on jopa vähän kuin tahallista.

5. *Ja löydettyään hän panee sen hartioillensa iloiten.*

6. *Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut'. (15:5-6)*

Otamme jakeista nyt vain tämän ajatuksen: Jos lampaan löytyminen kirvoitti paimenes- sa suuren ilon ja se oli juhlimisen paikka, niin eikö tämä kerro lampaan katoamisen merkinneen hänelle suurta menetystä, surua ja huolta. Isäntä vähentäisi lampaan hin- nan hänen palkastaan.

Paavali oikeana paimenena sanoo: "*Kuka lankeaa, ettei se minua polttaisi?*" (2. Kor 11:29). Yhdenkin katoaminen ja sivuun jääminen suuressakin seurakunnassa tulisi koskettaa ja polttaa meitäkin syvästi ... Se, että näin ei ole tapahtunut, on useasti syynä lampaan lopulliseen katoamiseen!

"kadottaa yhden niistä" (15:4)

Vertauksen paimenella oli sata lammasta, mutta hän lähtee etsimään yhtä lammasta – vähintä kysymykseen tulevaa.

Maanpäällisen elämänsä aikana myös Jeesus oli valmis näkemään vaivaa yhden ihmi- sen tähden: Hän oli valmis tinkimään yönestaan keskustellakseen yhden ihmisen, Ni- kodeemuksen, kanssa (Joh 3). Hän vaelsi päivän kuumimmassa helteessä Samariaan Jaakobin lähteelle voidakseen antaa yhdelle janoisen naiselle elävää vettä (Joh 4). Hän vaelsi 40 km:n matkan Kapernaumista Nainin kaupunkiin yhden ihmisen, leskiäidin, tähden, herättääkseen hänen poikansa kuolleista (Luuk 7:11-17). Ja uskon näin: vaikka maailmassa olisi ollut vain yksi kadotettu sielu, Kristus olisi jättänyt taivaan, tullut alas ihmiseksi ja kuollut tämän yhdenkin puolesta. Niin mittamattoman arvokas yksikin ih- minen on Jumalalle.

Etsimmekö me vain suurempia joukkoja, tuntuuko meistä turhalta nähdä vaivaa yhden ihmisen tähden. Jeesuksesta ei tuntunut, eikä meistäkään saisi tuntua, sillä:

40. kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.

45. ... kaiken, minkä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle (Matt 25:40,45)

"eikö ... mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää?" (15:4)

Paimenen lähtee etsimään kadonnutta lammastaan suurella rakkaudella, päättäväisyy- dellä ja peräänantamattomuudella. Hän päätti olla palaamatta ilman kadonnutta lam- masta, vaati se häneltä mitä tahansa: "*kunnes hän sen löytää*" (15:4).

Tätä samaa päättäväisyyttä ja peräänantamattomuutta tulisi meilläkin olla: me rukoi- lemme ja taistelemme asian voittoon saakka, me kieltäydymme palaamasta takaisin il- man lammasta, me kieltäydymme lopettamasta rukoustamme ennen voiton saamista.

Kadonneen lampaan rinnakkaiskertomus (1. Moos 3)

Raamatun jokaiselle kertomukselle näyttää olevan rinnakkaiskertomuksensa, useitakin, jotka puhuvat samoista totuuksista ja periaatteista, mutta hieman eri puolelta katsoen. Katsomme nyt yhtä luettuun lammas-kertomukseen liittyen:

Eedenin paratiisissa ihminen oli luomisen jäljiltä Jumalan kuva ja kaltainen (1. Moos 1:26) ja näin varmasti tallella Jumalan laumassa, mutta saatana tuli ja houkutteli ihmi- sen omilla lumoavilla ruohotupsuillaan, valheellisilla lupauksillaan ("*aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan ... Ja vaimo näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ym- märrystä*") (3:5-6), harhaan ja eksyksiin.

Mutta ilosanoma on se, että Jumala lähti paimenen tavoin etsimään langennutta ihmistä (3:8-9), löysi hänet ja toi takaisin laumaansa, mutta löytymisen hinta oli Hänen alas astumisensa ja viattoman karitsan vuodatettu veri (3:21).

Jos Jumala lähti liikkeelle pyhästä asunnostaan ja tuli alas löytääkseen langenneen ihmisen, meidänkin tulee kadonnutta etsiessämme olla valmiita jättämään seurakunnan turvalliset seinät ja vain toistemme seurassa oleminen ja mennä kaduille ja kujille, teille ja aitovierille, sinne missä eksyneet ovat – kuten myös paimen tässä Luukkaan kertomuksessa teki.

Paratiisikertomuksessa kerrottu Jumalan alas astuminen ja viattoman karitsan veren vuodattaminen synnin sovituksiksi viittasivat 4000 vuoden päähän: Jeesuksen ihmiseksi tuleminen olikin varsinainen Jumalan alas astuminen Hyvänä Paimenena (Joh 10:11) ja Jumalan Karitsana (1:29,36).

Hyvänä Paimenena Jeesus lähti vaivojaan säästämättä, kustannuksiaan laskematta ja vaaroja uhmaten etsimään kadonnutta lamastaan, sinua ja minua. Tästä etsintämatkasta Jesaja kirjoittaa:

4. Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän säilytti päällensä ...

5. mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

6. Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielle. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme. (Jes 53:4-6)

Kirkkotaiteen piirtämä kuva paimenesta, joka kantaa aurinkoisella kukkaniityllä lintujen visertäessä pientä valkoista karitsaa sylissään, on vääristynyt. Alkukielen mukaan lammas oli täysikasvuinen, näin 50-60 kg painava, eikä sitä kannettu sylissä vaan hartioilla kaksin käsillä sorkista kiinni pitäen. Auringonpaisteen sijaa oli mieluummin yhä vain pimenevä ilta ja yö ja karitsan löytämiseksi kuljettu maasto oli kukkaniityn sijaan ennemminkin vaikeakulkuinen, louhikkoinen ja orjatappurainen erämaa. Näin lammasta hartioillaan kantava paimenen on täytynyt olla hikinen, uupunut, nilkat verillä, pää lampaan sorkkien potkuista verillä.

Neljä evankelistaa ovatkin maalanneet totuudellisen kuvan tästä kuvatessaan Jeesuksen Via Dolorosa -tietä. Syntiemme ja sairauksiemme lisäksi Hänen hartioilleen säilytetään ristien poikki, joka painoi juuri tuon 50-60 kg. Jeesus kulki Hyvänä Paimenena tätä tietään orjatappurain pistämänä, sanoisimmeko kadonneen lampaan sorkkien haavoittamana, käärmeen kantapäähän pistämänä. Tässä on totuudellinen kuva Hyvästä Paimenesta, joka kantoi sinua ja minua.

Ja kiitos Jumalalle: Hyvä Paimenemme löysi meidät Ja niin kuin Luukkaan kertomuksessa lampaan löytyminen synnytti suurta iloa (15:6-7), samoin taivaassa iloitaan Kristuksen onnistuneesta etsintämatkasta, siitä, kun syntinen tekee parannuksen. Ja iloitaakamme mekin siitä, että olemme tulleet löydettyiksi.

2. tunti ke 3.5.2017 klo 18

3. Kadonnut hopearaha (15:8-10)

8. Tahi jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää?

9. Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävättäreensä ja naapurinaiset ja sanoo: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin rahan, jonka olin kadottanut'.

10. Niin myös, sanon minä teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen. (**Luuk 15:8-10**)

"jos jollakin naisella on" (**15:8**)

Ensimmäisessä ja viimeisessä kertomuksessa päähenkilö, etsijä ja odottaja on mies, paimen ja isä, mutta tässä välissä olevassa nainen. Jeesuksen ajan maailmassa naisella ei ollut arvoa. Hurskas juutalaismies kiittikin Jumalaa siitä, ettei hän ollut syntynyt pakanaksi eikä naiseksi. Ja väkeä laskettaessa naisia ei noteerattu lainkaan (Joh 6:10) tai sanottiin vain tyyliin: "viisituhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia" (**Matt 14:21**).

Tässä Jeesus astuikin naista vähättelevien kuulijoidensa liikavarpaille ottamalla päähenkilöksi naisen. Tällä Jeesus julisti naisen ja miehen tasa-arvoa suhteessa Jumalaan (vrt. **Gal 3:28** "ei ole tässä miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa") – ja tämän kertomuksen nainen oli paimentakin rehellisempi: Paimen sanoi nimittäin "löysin lampaani, joka oli kadonnut" (**15:6**), ja evankeliumin kirjoittaja kuin korjaa tämän sanomalla paimenta osoittaen: "ja hän kadottaa yhden niistä" (**15:4**), mutta nainen tunnustaa itse kadottaneensa rahansa: "minä löysin rahan, jonka olin kadottanut" (**15:9**). Nainen ei syyttele rahansa hukkaan joutumisesta muita, kuten usein tehdään.

Tässä Jeesus nosti naisen miehen rinnalle ja hyväksyi heidät vastoin rabbiin käytäntöä myös opetuslapsikseen: 12 apostolin lisäksi naisia kulki Jeesuksen mukana paikasta toiseen (Luuk 8:1-3) ja Betanian Maria ja Marttakin istui Jeesuksen jalkojen juuressa opetusta saamassa (10:39; Joh 11:20-27) ja tähän merkitsi opetuslapsena olemista (Apt 22:3).

Mutta tässä ei ole vielä kaikki, sillä Jumala vertaa itseään miehen lisäksi myös naiseen ja äitiin:

14. Minä olen ollut vaiti ikiajoista asti, olen ollut hiljaa ja pidättänyt itseni. Mutta nyt minä huudan kuin lapsensynnyttäjä, puhallan ja puuskun. (**Jes 42:14**)

13. Niinkuin äiti lohduttaa lastansa, niin minä lohdutan teitä, ja Jerusalemissa te saatte lohdutuksen. (**Jes 66:13**)

Yksi Jumalan nimi, El-Shaddai, sisältää ilmeisesti merkityksen "Jumala, jolla on äidin rinnat". Sanotaanhan Sanassakin "halatkaa niinkuin vastasyntyneet lapset sanan vääräntämätöntä maitoa, että te sen kautta kasvaisitte pelastukseen" (**1. Piet 2:2**; varsinainen Sanan maidon antaja on aina Jumala!).

Tämä sama viesti näkyy myös luomissanoissa:

26. Ja Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme ..."

27. Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. (**1. Moos 2:27**) – sekä mies että nainen, kumpikin, ovat Jumalan kaltaisia Hänen kuvanaan.

"on ... hopearahaa" (**15:8**)

Hopearaha, drakma, vastasi arvoltaan denaria, työmiehen päiväpalkkaa (Matt 20:2). Denarissa oli keisarin kuva ja päällekirjoitus ja tähän liittyen Jeesus sanoikin "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on" (**Luuk 20:24-25**). Eli kullakin on omistusoikeus siihen missä hänen kuvansa ja päällekirjoituksensa on. Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi (1. Moos 1:26-27) ja tähän perustuen Jumalalla on omistusoikeus ihmiseen.

Ja jos kertomuksen nainen etsi kaikella päättäväisyydellä mitä ilmeisemmin keisarin kuvalla varustettua rahaa ja iloitsi suuresti sen löytymisestä, niin kuinka paljoa suurem-

pi arvo onkaan kadonneella ihmisellä, joka kantaa langenneenakin sisimmässään Jumalan kuvaa (vrt. Room 2:14-15) ja kuinka paljon suuremmalla tarmolla kadonnutta ihmistä, tätä Jumalan kuvalla varustettua hopearahaa, tuleekaan etsiä, jotta alkuperäinen omistaja, Jumala, saisi hänet takaisin ja pääsisi iloitsemaan hänen löytymisestään (15:10).

"on kymmenen hopearahaa" (15:8)

Raamatussa on luvuilla omaa symboliikkansa: olemme kuulleet, että luku 6 on ihmisen luku, kun taas luku 7 on täydellisyyden luku ja 8 puhuu kokonaan uuden alkamisesta. Luku 10 näyttää puhuvan taas osasten yhteenliittymisen kautta muodostuneesta kokonaisuudesta – siitä, kun kaikki 10 osasta ovat koossa, ne muodostavat ehjän kokonaisuuden, jonkinlaisen kokoelman.

Mutta käänteinen puoli on se, että jos yksikin kokonaisuuden 10:stä palasesta katoaa, joutuu hukkaan, jäljelle jääneiden arvo ei laske vain tuota 1/10 osaa, vaan ne menettävät lähes kokonaan arvonsa ja merkityksensä. Eli joko kaikki tallella ja sillä on täysi arvo tai yksikin hukassa ja lopuillakaan ei ollut arvoa.

Tästä olkoon esimerkkinä 10 käskyä, joiden pitäminen hyödytti vain, jos piti ne kaikki, mutta jos rikkoi yhdenkin, niin se oli samaa kuin olisi rikkonut kaikki 10: *"Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhtä kohtaa vastaan, se on syyppää kaikissa kohdin."* (**Jaak 2:10**)

"ja hän kadottaa yhden niistä" (15:8)

Palataan hopearahoihin. Jos rahoissa olisi ollut kyse vain 10 rahasta, mistä yksi raha, yhden päivän palkka, olisi kadonnut, niin tuntuisi ylilyönniltä, että katoaminen olisi ollut kuvatun suuruinen onnettomuus ja sen löytyminen taas niin suuri ilo, että jakeen 15:9 mukaan kutsuu kokoon ystävättärensä ja naapurinaiset iloa pitämään. Ja jos tähän liittyi vähänkin tarjoilua, nainenhan jäi rahallisesti tappiolle ja sai vielä etsimisen vaivat palkakseen.

Niinpä monet uskovatkin, että myös tässäkin tapauksessa 10 hopearahaa muodostivat naisen koristeen. Häpäpäivänään nainen otti nuo myötäjäisiksi saamansa 10 ketjulla toisiinsa liitettyä hopearahaa, asetti ne koristeeksi otsalleen tai kaulaansa. Tuo 10 hopearahan koru edustikin hänelle koko avioliittoa, kuin meillä vihkisormus, ja sitä pidettiin omaisuutena, jota ei voitu ottaa naiselta pois edes velan maksuksi.

Mutta nyt yhden rahan katoaminen teki koristeen arvottomaksi. Ja tietenkin tämän yhden löytyminen nostaisi koristeen taas alkuperäiseen arvoonsa.

Jakeessa 15:10 Jeesus rinnastaa kadonnutta ja sittemmin löytynyttä hopearahaa syntinsä tähden kadonneeseen mutta sittemmin löytyneeseen ihmiseen.

Oikeastaan koko luomakuntaa voidaan verrata tuohon 10 rahan kokoelmaan, missä ennen syntiinlankeemusta kaikki oli tallella ja Jumala saattoi katsoa kätensä työtä ja todeta sen sangen hyväksi (1. Moos 1:31). Mutta syntiinlankeemuksessa yksi hopearahaa, ihminen, katosi ja joutui hukkaan. Ja tämän lankeemuksen seurauksena koko muukin luomakunta joutui turmeluksen orjuuteen, alistettuun tilaan – ja sekin menetti alkuperäisen asemansa. Kävi juuri niin kuin koristeen kodalla: yhden katoaminen teki muutkin arvottomiksi.

Mutta niin kuin tämän yhden hopearahan löytyminen palautti koristeelle sen alkuperäisen arvon, samoin ihmisen lunastamisen ja löytymisen kautta koko luomakunnan tuli lunastetuksi. Paavali kirjoittaakin:

19. Sillä luomakunnan harras ikävöitseminen odottaa Jumalan lasten ilmestymistä.

20. Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle - ei omasta tahdostaan, vaan alistajan - kuitenkin toivon varaan,

21. koska itse luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.

22. Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti;

23. eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapsaksi-ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.

(Room 8:19-23)

Me emme vielä näe koko luomakunnan lunastusta ja vapautusta oma ruumiimme mukaan lukien, mutta kun Jumala on luonut uuden taivaan ja uuden maan, jossa me olemme kirkastetussa ruumiissa, niin silloin – tosin osin jo Herran tulemuksessa ja 1000-vuotisessa valtakunnassa – vapaus ja kirkkaus on palautunut koko luomakuntaan

...

"hän kadottaa" (15:8); "löysin rahan, jonka olin kadottanut" (15:9)

Ongelmiin joutunut ihminen syyttää yleensä vaikeuksistaan yhteiskuntaa, perhettä, perintötekijöitään, saamaansa kasvatusta ja seurakuntaa, jopa Jumalaa – eli kaikkia muita paitsi ei itseään. Oman vastuun ottaminen on vaikeaa. Paratiisissakin mies syyti vaimoaan: *"Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin" (1. Moos 3:12)*. Samoin vaimo syytti käärmettä: *"Käärme petti minut, ja minä söin" (3:13)*. Samuelin kovistella Saulia miksi kaikkia amalegilaisten eläimiä ei hävitetty Saul vastasi: *"sillä kansa säästi"*, vaikka Raamatun kirjoittaja sanoo: *"Saul ja väki säästivät" (15:9,15)*.

Mutta Daavid oli lopulta rehellinen ja otti lankeemuksestaan syyn itselleen: *"minä olen tehnyt syntiä" (Ps 41:5; 51:6)*.

Myös kertomuksen nainen oli rehellinen ja syytti rahansa katoamisesta vain itseään: *"minä löysin rahan, jonka olin kadottanut." (15:9)*.

Olen matkan varrella sanonut, että vertauksen kaikki kolme etsijää ja löytäjää toimivat niin kuin Jumala toimi / toimii Kristuksessa. Nyt hyvä kysymys kuuluu: soveltuuko tämä hopearahan katoamisesta itselleen vastuun ottaminen Jumalaan? Mielestäni kyllä, sillä eikö Paavali kirjoita:

3. Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa **(Room 8:3)**

21. Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi **(2. Kor 5:21)**

13. Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme **(Gal 3:13)**

Galatalaiskirjeen selityksessään Luther sanoo – ja tässä kohdin olen mielelläni lutherilainen: *"Isä lähetti Poikansa maailmaan ja sanoi Hänelle: 'Ole sinä kieltäjä Pietari, ole sinä vainooja Paavali, ole sinä aviorikkoja Daavid. Ole sinä synnintekijä, joka paratiisissa söi hedelmän, ole myös ristiinnaulittu ryöväri. Ole kaikkien ihmisten edustaja, niin että olet tehnyt kaikkien synnit.' ..."*

Eikö ole upeasti sanottu. Jeesus oli meidän edustajamme ja meidän sijaisemme niin kokonaisvaltaisesti, että kaikkien meidän tekemät synnit katsottiin Hänen tekemäkseen (Ensimmäistä Adamia syytettiin synnin tuomisesta ihmiskuntaan, Room 5:12, vaikka vaimo otti hedelmän puusta, 1. Tim 2:14. Vastaavasti Jeesusta syytettiin ristillä toisena Adamina ja ihmisenä kaikista meidän tekemistä synneistä.) ja siten hän saattoi ristillä aidosti kärsiä niiden rangaistuksen ja siksi Hänestä voidaan sanoa:

29. ... Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin! **(Joh 1:29)**

26. ... hän on yhden ainoan kerran maailmanaikojen lopulla ilmestynyt, poistaakseen synnin uhraamalla itsensä. (Hepr 9:26)

"eikö hän" (15:8)

Nainen ei syyttänyt rahan katoamisesta ketään toista ja nyt teksti osoittaa, että hän kävikin itse etsimään kadottamaansa, korjaamaan virhettään.

Tässäkin on oppimista: Esim. luopio vaatii usein palaamisensa ehtona seurakuntaa ja toisia ihmisiä pyytämään anteeksi ja tekemään parannusta, vaikka hänessä itsessään olisi ollut täysi syy. On itse otettava parannussaarna vastaan, eikä väistellä ja ohjata sitä vieressä istujalle.

"huonetta" (15:8)

Nyt vihdoinkin kysymme: Missä nainen kadotti rahansa? Lyhyt ja yllättävä vastaus kuuluu: kotonaan! Eli siellä missä kaiken piti olla turvassa ja tallessa.

Tässä huone -sana merkitsee "*kodin, asunnon ja huoneen*" lisäksi myös "*huonekuntaa ja perhekuntaa*" – siis kodin asukkaitakin.

Minä pelkään pahaa, että mekin jokainen olemme kadottaneet paljon kallista ja arvokasta juuri kotonamme! Aviopuolisoina olemme voineet hukata keskinäisen yhteytemme ... vanhempina emme löydä yhteyttä lapsiimme ... kotialttarimme tuli on sammunut ... On paljon asioita, jotka hukkuvat juuri kotona!

Meillä on tässä ajassa myös toinen koti: seurakunta. Ja usein – niin yllättävää kuin se onkin – juuri seurakunnan keskellä me kadotamme usein hyvin paljon. **Snl 26:26** sanookin: "*Vihamielisyys kätkeytyy kavalasti, mutta seurakunnan kokouksessa sen pahuus paljastuu.*" Olen nähnyt elämäni aikana monien vakaina pitämieni ihmisten in-
tountuvan seurakunnankokouksessa sellaiseen käytökseen ja huuteluun, että kyllä siinä on paljon arvokasta päässyt katoamaan – eikä kaikkia ole koskaan saatu takaisin, sillä seurakunnan ovet on paukautettu kiinni lopullisesti.

Tuhlaajapoika meni kaukaiseen maahan ja eksynyt lammaskin harhaili erämaassa, mutta hopearaha katosi sen sijaan yhteen pieneen huoneeseen. Mutta vaikka kadonnut raha oli fyysisesti koko ajan lähellä etsijäänsä, niin tämä ei tehnyt sen löytymistä yhtään helpommaksi – jopa päinvastoin.

Lähelle olevat ovatkin usein vaikeampia löytää kuin kaukana olevat: tätähän Jeesuskin sanoi puhuessaan, miten pienikin roska (rikka) huomataan kyllä veljen silmästä, mutta suurtakaan hirttä (malkaa) ei huomata ja löydetä omasta silmästä (Matt 7:3). Helposti käy kuin Korkeaveisun morsiamelle, joka vartioi toisten viinitarhoja, mutta oma jäi vartioimatta (KV 1:6). Jokaisen ensisijainen vartioinnin kohde on oma sydän: "*Yli kaiken varottavan varjele sydämesi, sillä sieltä elämä lähtee.*" (**Snl 4:23**).

"eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää?" (15:8)

Kadonneen rahansa löytymiseksi nainen teki siis neljä asiaa.

(1) "eikö hän sytytä lamppua" (15:8)

Jeesuksen ajan talot olivat monesti yksihuoneisia, Kapernaumissa vieläpä mustasta basalttikivistä rakennettuja. Seinissä ei ollut ikkunoita, vain pienet tuuletusaukot, joten huone oli päivälläkin pimeä. Maalattia oli peitetty kuivatulla kaislalla, joiden sekaan pieni raha helposti katosi.

Nainen tunnisti ongelmansa, hän huomasi toimineensa puutteellisessa valossa. Ja siksi hän sytytti lampun.

Tämä on meidänkin tehtävä. Jumalan Sana on "*jalkaimme lamppu ja valkeus meidän teillämme*" (Ps 119:105). Meiltä vanhemmilta uskovaisilta ei tosin useinkaan puutu pääntietoa Sanasta, mutta Sanan tuleminen arkielämään tietä viitoittamaan ja sydämemme huonetta valaisemaan, ymmärrystä antamaan vaatii Sanan kuulemisen lisäksi sen uskossa sulautumisen. Israelin kansasta sanottiin:

2. Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niinkuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat. (Hepr 4:2)

ja Psalmista sanoo:

130. Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä. (Ps 119:130)

Tällaista Sanan sulautumista ja avautumista me tarvitsemme, silloin Sana on valona meille itsellemme ja me voimme olla Johannes Kastajan tavoin loistavana lamppuna ja valona toisillekin (**Joh 5:35** "*Hän oli palava ja loistava lamppu*"; vrt. **Jes 9:1,5** "*1. Kanssa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus ... 5. Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu*" – ja kuka tämä lapsi ja poika on? Hän on Jeesus Kristus, Jumalan Sana, Joh 1:14; Ilm 19:13). Mutta ennen valona olemista Johanneksesta sanotaan, kuinka "*Jumalan sana tuli Johannekselle, Sakariaan pojalle, erämaassa.*" (**Luuk 3:2**). Ja näin on meidänkin kohdalla, siksi sanotaankin:

16. Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana (kun näin on, niin silloin voi toteutua tämä jatko!); opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten kiitollisesti Jumalalle sydämissänne. (**Kol 3:16**)

(2) "eikö hän... lakaise" (15:8)

Valon sytyttäminen toi esiin siis uuden epäkohdan: paljasti huoneen sekaisuuden ja li-kaisuuden. Kadonnut raha oli kätkössä epäjärjestyksen ja roskaisuuden alla. Nainen käsitti heti, että kaiken tämän seasta on mahdollon löytää pientä rahaa. Siksi hän teki toisen tärkeän asian: hän otti käteensä luudan ja alkoi lakaista.

Tämä sama tulee meidänkin tehdä kadonneen löytymiseksi. Sanan valossa paljastuu kyllä epäkohtia ja paljon pois pantavaa. On aika tehdä "suursiivousta", on aika poistaa sydämemme huoneista ja kammioista kaikkia hapaa, kuten Israelin kansan tuli tehdä pääsiäisenä (2. Moos 12:15-19) ja kuten Paavali kehottaa meitä tekemään:

7. Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu.

8. Viettäköämme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa. (**1. Kor 5:7-8**)

On siis aika "*panna pois kaikki, mikä painaa, ja synti, joka niin helposti kietoo*" (**Hepr 12:1**) – ja kun me tämän teemme, alamme löytämään kadottamiamme asioita ja hukkaan joutuneita ihmisiä.

(3) "eikö hän... etsi visusti" (15:8)

Visusti etsiminen tarkoittaa "*huolellisesti ja tarkasti*" etsimistä, ja näin suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti – etten sanoisi systemaattisesti – etsimistä. Todennäköisesti hän ruudutti huoneensa lattiaa ja varmisti näin, ettei mikään kohta jäisi etsimättä.

Ehkä tässäkin on meillä jälleen oppimista. Joskus virheellisiä asioita ja käytäntöjä on etsittävä Sanan valossa vaivaa nähden, huolellisesti ja tarkasti, rukoillen ja paastotenkin.

(4) "kunnes hän sen löytää" (15:8)

Paimenesta sanottiin aikaisemmin: "eikö hän... mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää" (15:4) ja nyt nainen alkoi etsiä samalla peräänantamattomuudella. Hän ei laske tuntejaan, ei vaivojaan, hänellä on vain yksi ajatus kirkkaana mielessä: "minä etsin niin kauan, kunnes löydän kadottamani".

Jumalakin lähti liikkeelle Kristuksessa täydellä peräänantamattomuudella. Perkele erämaassa tarjosi Hänelle helpompaa tietä, mutta Hän torjui sen (Luuk 4:6-8). Hänen etsimisensä yritettiin keskeyttää surmaamalla Hänet ennen kadonneen löytymistä, mutta Hän jatkoi perille Golgatalle saakka kadonneen lampaan ja hukkaan joutuneen hopearahan luokse, sinne missä meidän syntimme ja sairautemme heitettiin Hänen päälensä, hänen ruumiiseensa – silloin, vasta silloin Hän saavutti meidät ja löysi meidät: 32. *Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni."*

33. *Mutta sen hän sanoi antaen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla hän oli kuoleva. (Joh 12:32-33)* – eli Hän kuoli meidät tavoittaneena, löytäneenä.

Jeesus sanoi: "Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät." (Joh 20:21). Meidän tulee myös etsiä kadonneita suurella peräänantamattomuudella, vaivaa nähden, uhritietä käydä... silloin mekin voimme löytää kadonneet, mutta myös oman kutsumuksemme, armoituksemme, kadonneen kotialttarimme...

3. tunti to 4.5.2017 klo 18

4. Tuhlaajapoika (15:11-24)

11. *Vielä hän sanoi: "Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.*

12. *Ja nuorempi heistä sanoi isälleen: 'Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva.' Niin hän jakoi heille omaisuutensa. (15:11-12)*

Vaikka Aabrahamin jakoi perinnön pojilleen jo eläessään (1. Moos 25:1-6), tapa ei yleistynyt Israelissa, vaan perintö kuului pojalle vasta isän kuoleman jälkeen. Pojan vaatiessaan perintöä isän vielä eläessä se merkitsi samaa kuin olisi sanonut isälleen: "Minä toivon, että sinä olisit jo kuollut". Tällainen poika tavoitteli nykyhetken nautintoa eikä välittänyt tulevaisuudesta.

Joskus raha-asioissa saatetaan elää kuin viimeistä päivää ja seurustelevat nuoret eivät malta aina odottaa, vaan ottavat itselleen sellaista, mikä kuuluu vasta avioliittoon. Kai-kista sairauksista, huolista ja murheista vapaata elämää julistavat puhuvat olotilasta, joka meitä odottaa vasta ajanrajan tuolla puolella.

13. *Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irستاasti. (15:13)*

Pian tulikin ilmi, mikä oli syynä pojan haluun saada perintö: koti oli käynyt liian ahtaaksi, haluttiin nauttia elämästä estoitta. Poika vaihtoikin perinnön mukana kulkevaksi rahaksi ja arvoesineiksi ja lähti kotoaan kaukaiseen maahan. Pojalle ei jäänyt näin kotiin mi-tään, mikä takasi hänelle oikeuden palata takaisin.

Tänäkin päivänä kristillinen koti voidaan kokea liian holhoavaksi ja lähdetään uhmak-kaasti maailmaan nauttimaan vapaudesta. Ja vaikka seurakunta olisi kuinka hyvä, aina on tyytymättömiä poislähtijöitä. Kun Jeesus alkoi puhua lihansa syömisestä ja verensä juomisesta – tähän oli juutalaisille erityinen loukkaus –, "monet hänen opetuslapsis-taan vetäytyivät pois eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssansa.". Ja niin kuin kerto-muksen isä salli poikansa lähteä kotoa, samoin Jeesus kysyi heti tämän jälkeen 12

opetuslapseltaan: "*Tahdotteko tekin mennä pois?*" (**Joh 6:66-68**). Kristuksen seuraaminen on aina vapaaehtoista.

Jos kadonneen lampaan ja rahan kohdalla etsijälle sälytetään vastuuta katoamisesta ja löytymisestä, tuhlaajanpoikakertomus osoittaa: jokaisella itsellään on merkittävä osuus hukkaan joutumiseensa ja sittemmin omaan löytymiseensä (15:17,21).

"matkusti pois kaukaiseen maahan" (15:13)

Syntielämään lankeamista kuvataan usein alaspäin menemisenä: mitä syvemmillä synnissä ihminen on, sitä alemmaksi hänen on vajonnut. Langetessaan Daavid ilmaisi-kin vajonneensa turmion kuoppaan, lokaiseen liejuun ja syviin vesiin, josta Herra sitten nosti hänet ylös kalliolle (Ps 40:3; 69:15; **Jes 31:6** "*syvälle luopuneet*" RK).

Ja mitä syvemmillä synnissä ihminen on, sitä kauempana hän on Jumalasta (kts. **Jer 2:5** "*erkanivat kauas minusta*"; **Hes 44:10** "*menivät minun luotani kauas*"). Näin kaukaiseen maahan matkustaminen puhuu räikeissä synneissä elämisestä – juuri niin kuin tuhlaajapojan kodalla voimme lukea:

"ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irstaasti" (15:13)

Syntielämä hävittää meissä olevan taivaallisen, kaiken kauniin ja arvokkaan, puhtaan ja pyhän, ja ihmisestä tulee "*kurja, köyhä, sokea ja alaston*" (Ilm 3:17). Käy niin kuin tuhlaajapojalle.

Mutta tässä ei ollut vielä kaikki, vaan "*kova nälkä tuli koko siihen maahan, ja hän alkoi kärsiä puutetta*" (**15:14**). Tämä pakotti pojan alistumaan pakanamiehen rengiksi ja orjaksi (15:15). Huomaa, että juutalaisen miehen oli luvatonta edes seurustella vierasheimolaisen kanssa (Apt 10:28), saati mennä hänen rengikseen.

Mutta orjuuttakin pahempi oli odottamassa: isäntä teki hänestä sikopaimenen (15:15) ja tämä oli juutalaiselle suurin mahdollinen alennustila, sillä sika oli Mooseksen lain mukaan saastainen eläin (3. Moos 11:7) ja siksi he eivät saaneet syödä sianlihaa (3. Moos 11:4,7), eivätkä he edes lausuneet sika-sanaa, vaan käyttivät kiertoilmaisua, vaikkapa "*se on se röh-röh -eläin*". Ja kun poika sitten yritti syödä nälkänsä sian ruokaa, niin "*niitäkään ei kukaan hänelle antanut.*" (**15:16**).

Poika oli nyt niin alhaalla, että alemmas ei enää voinut vajota, hän oli niin kaukana, että kauemmaksi ei enää voinut mennä.

Pojan kurja tila puhuu osuvasti siitä kurjuudesta, orjuudesta ja saastaisuudesta, mihin synti lopulta ihmisen johtaa.

Näin alas täytyy ihmisen syntirekillään vajota, ennen kuin hän kääntyy Jumalan puoleen (vrt. Ps 32:9) ja näin alas täytyi tuhlaajapojan mennä, ennen kuin saamme lukea:

*17. Niin hän meni itseensä ja sanoi: ... 'Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yltäkyl-
lin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!' (15:17)*

"Niin hän meni itseensä" (15:17)

Etäännyessään isän kodista poika oli etäännytynyt myös itsestään ja todellisuudesta, hän oli alkanut elää mielikuvien ja unelmien maailmassa. Mutta nyt hän alkoi heräämään, menemään itseensä, näkemään tilansa sellaisena kuin se oli.

Itseensä meneminen on yksi pisimmistä ja vaikeimmista matkoista ja joskus mekin tarvitsemme tervettä itseemme menemistä. Voimme elää suurissa luuloissa ja kuvitelmissa, joita me kutsumme uskon ja näkyjen maailmaksi, mutta joilla ei ole todellisen uskon kanssa mitään tekemistä. Me saatamme olla kauaksi etäänntyneitä siltä paikalta, missä

meidän tulisi Jumalan asettamana olla. Me pyrimme olemaan siellä, missä meidän kutsumuksemme ja armoituksemme puolesta ei pitäisi olla, mutta emme halua olla siinä, mihin Herra on meidät asettanut. On siis syytä palaamiseen.

"Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!" (15:17)

Sikakaukaloilla poikaa veti takaisin hyvät muistot isän kodista. Myöhempää elämää ajatellen onkin tärkeää, millainen kuva lapselle jää kodistaan ja uskovaisista vanhemmistaan... ja millainen kuva luopiolle on jäänyt kotiseurakunnastaan – niillä on suuri vaikutus palaamiseen tai palaamattomuuteen: huonojen muistojen ja kokemusten takana olla jurnutetaan katkeruudessa vanhempien Jumalaa ja seurakuntaa kohtaa tai sitten hyvät muistot ovat vetämässä luopiota vanhempiensa Jumalan ja seurakunnan yhteyteen. Baabelin pakkosiirtolaisuudessa juutalaiset muistelivat kaiholla Siionia (Ps 137:1) ja nämä hyvät muistot saivat heidät kaipaamaan vankeutensa maasta takaisinpaluuta (137:5-6).

Koska kuva seurakunnasta muodostuu joskus vain muutaman henkilön sanoista ja edesottamuksista, siksi meidän jokaisen tulisi elää seurakunnan keskellä taidollisesti jo toinen toistemekin tähden.

18. Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi (15:18)

"Minä nousen ja menen isäni tykö" (15:18)

Poika alkoi tajuta, että kaikki, mitä hänellä kotona oli ollut, oli tullut hänelle lapseutensa eli syntymänsä perusteella ilman omia ansioitaan. Ja hän alkoi myös ymmärtämään, että kaikki se, mitä hän nyt kaipasi ja tarvitsi, oli sidoksissa isän kotiin. Ja siksi hän sanoi *"Minä nousen ja menen isäni tykö"*.

Raamattu sanoo meillekin: *"Kaikki minun lähteeni ovat sinussa."* (Ps 87:7); *"Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valkeuksien Isältä"* (Jaak 1:17); ja *"Mitä sinulla on, jota et ole lahjaksi saanut?"* (1. Kor 4:7).

"ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi" (15:18)

Mikä aito synnintunto. Hän ei syyttele toisia siitä, miten hänelle on käynyt, vaan tunnustaa tehneensä syntiä Jumalaa vastaan ja isäänsä vastaan.

Pelastuakseen ihmisen on nähtävä itsensä syntisenä: *"Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon."* (Snl 28:13). Täälläkään ei ole yhtään itsessään täydellistä eikä synnitöntä ja me tarvitsemmekin nöyryyttä tunnusta omat virheemme ja puutteemme, jopa syntimme. Jumala onkin kaikkien ihmisten vapahtaja, mutta varsinkin uskovien (1. Tim 4:10).

19. enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan; tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.' (15:19)

Poika ymmärsi, että hän oli menettänyt lapsioikeutensa ja perintönsä omien tekojensa seurauksena – ja siksi hän oli nyt valmis, entistä asemaansa vaatimatta, talon halvimpaan asemaan tyytyen, palaamaan ilman ehtoja

Aina ei ole näin, vaan seurakuntaan palaamiseen asetetaan ehtoja: tämän ja tuon on pyydettävä minulta anteeksi, minun tulee saada takaisin entinen virka tai päästä siihen tehtävään jne. Tuhlaajapoika oli valmis palaamaan ilman ehtoja, kaikki eivät ole.

Pojan sanoista käy ilmi, että hän ei tuntenut isän sydämen rakkautta ja anteeksiantoa itseään kohtaan, ja siksi hän ei unelmoinutkaan enää takaisin lapseksi pääsemistään. Samoin useat syvällä synnissä vaeltavat eivät jaksa uskoa Jumalan antavan hei-

dän syntejään anteeksi – mutta ilosanoma on tämä: Jumala antaa kaikki synnit anteeksi (1. Joh 1:9) ja ottaa lapsekseen.

Poika ajatteli myös palkkalaisena itse alkavansa maksamaan takaisin tuhlaamansa perintöä. Ja tätäkin henkeä on kaikkina aikoina: itse ansaita ja itse maksaa – mutta totuus on se, että ihminen ei voi antaa mitään sielunsa lunnaiksi (Matt 16:26), mitään tekemällä hän ei voi korvata kadottamaansa Jumalalle – mutta ilosanoma on se, että Kristus on lunastanut ja maksanut jo kaiken meidän puolestamme ja siksi Hän voi palauttaa meille kaiken kadottamamme lahjana (1. Piet 1:18-19; Luuk 23:43; Ilm 21:3-5).

20. Ja hän nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi. (15:20)

"Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet" (15:20)

Sanat osoittavat isän taukoamatta odottaneen poikaansa palaavaksi tielle päin tähyillen. Hän ei menettänyt uskoaan ja toivoaan pojan palaamiseen.

Aabraham joutui odottamaan lisäksi syntymää 25 vuotta, mutta kuitenkin hän *"toivoi, vaikka ei toivoa ollut ... eikä hän heikontunut uskossansa, vaikka näki, että hänen ruumiinsa oli kuolettunut ... ja Saaran kohtu oli kuolettunut (Room 4:18-19)*. Mekin voimme uskoa ja toivoa, vaikka asiat näyttäisivät mahdottomilta, sillä lupaus kuuluu: *"kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä me saamme ajan tullen niittä, jos emme väsy."* (Gal 6:9). Jumala vastaa rukouksiimme, tuhlaajapojat ja -tyttäretkin palaavat vielä takaisin.

"ja armahti häntä" (15:20)

Tämä *armahtaa* -sana on kreikankielessä voimakkain *arinoa*, *sääliä* ja myötäelämistä ilmaiseva sana ja Raamattu käyttää sitä vain puhuessaan Jeesuksen, laupiaan samarialaisen ja tässä tuhlaajapojan isän osoittamasta säälistä ja armosta. Ja tästä pohjattomasta armahtamisesta ja säälivästä rakkaudesta mekin olemme päässeet ja edelleen pääsemme osallisiksi

13. Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiänsä. (Ps 103:13)

7. Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta. (Jes 55:7)

15. Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiimme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.

16. Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan (Hepr 4:15-16)

Mutta myös meidän itse *arinoa*, anteeksiantoa ja sääliä saaneina tulisi elää toinen toisiamme kohtaan *arinoa*, anteeksiantoa ja sääliä tuntien:

13. kärsikää toinen toistanne ja antakaa toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan. Niinkuin Herrakin on antanut teille anteeksi, niin myös te antakaa. (Kol 3:13 – ja tämä on oman anteeksisaamisemme säilymisen ehto (Matt 18:32-35)

2. Kantakaa toistenne kuormia (Gal 6:2)

"juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi." (15:20)

Tuossa kulttuurissa arvokkaan miehen oli sopimatonta juosta. Mutta isä ei välittänyt, vaikka hän poikaansa vastaan juostessaan menetti kyläläisten silmissä kasvonsa ottamalla palvelijan hahmon. Hänellä näytti olleen riittävä syy juoksemiseensa.

Suurin asia on kuitenkin se, että taivaallinen Isä juoksi Herran palvelijaksi nöyrytyneessä Kristuksessa meitä syntisiä vastaan – ja Hän teki sen "*ristin häpeästä välittämättä*" (**Hepr 12:2**). Ja tänään Hän haluaa juosta tuhlaajapoikia ja -tyttäriä vastaan sinun ja minun jaloilla:

20. *Kristuksen puolesta me siis olemme lähettäminä, ja Jumala kehoittaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa. (2. Kor 5:20)*

1. ... *rukoilkaa meidän edestämme, että Herran sana nopeasti leviäisi (= juoksis; sama sana alkukielessä kuin isän juokseminen) ja tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessanne (2. Tess 3:1)*

Palaamme isään ja kysymme vähän kuin ihmetelleen: miksi ihmeessä isä juoksi poikaansa vastaan ennättääkseen hänen luokseen ennen tämän kylään saapumista?

Juutalaiset olivat tarkkoja sukuluetteloista ja perinnön säilymisestä suvun sisällä ja heillä oli oma seremoniansa (tämä oli ns. Qetsatsah -seremonia, mistä juutalainen kirjallisuus puhuu paljon) niitä varten, jotka olivat menettäneet perintönsä pakanoille – ja juuri tämänhän kaukaisessa maassa kaiken omaisuutensa hävittänyt poika oli tehnyt. Tässä seremoniassa kyläyhteisö kokoontui tällaisen ympärille ja hänen nimeään lausuen huusivat yhteen ääneen: "*Sinä olet suljettu ikuisiksi ajoiksi kyläyhteisömme ulkopuolelle. Sinä olet kuollut Jumalalle ja meille*" (näinhän isäkin sanoi: "*sillä tämä minun poikani oli kuollut*", **15:24**). Kukaan ei saanut enää tämän jälkeen puhua eikä aterioida tällaisen kanssa. Hän oli kyläläisille kuin vieras ja muukalainen.

Nyt ymmärrämme miksi isä juoksi poikaansa vastaa: ennättääkseen osoittamaan pojalleen kaikkien nähtävällä tavalla anteeksiantoa ja armahdusta kaulaan lankeamalla ja suutelemalla ennen kuin poika saapui kylään ja kyläläiset antaisivat hänelle em. mainitun kirourangaistuksen.

Jälleen mahtava asia on se, että kun lain tuomio oli odottamassa meitä syntirekillämme kaiken taivaallisen perintömme hävittäneitä, juoksi taivaallinen Isä Kristuksessa meitä vastaan "*ulkopuolelle leirin*" (Hepr 13:12-13) julistaen meille ristipuulla kaikkien nähtävällä ja kuultavalla tavalla anteeksiantoa ja armahdusta (Luuk 23:34; Joh 19:30) ja näin poistaen yltämme rangaistuksen ja kirouksen – tulemalla itse köyhäksi, rangaistuksi, hyljättyksi ja kirotuksi meidän edestämme (2. Kor 8:9; Jes 53:5,8; Matt 27:46; Gal 3:13-14).

22. *Silloin isä sanoi palvelijoilleen: 'Tuokaa pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, ja pankaa sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa;*

23. *ja noutakaa syötetty vasikka ja teurastakaa. Ja syökäämme ja pitäkäämme iloa,*

24. *sillä tämä minun poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.' Ja he rupesivat iloa pitämään. (15:22-24)*

Näissä jakeissa näkyy pojan kohdalla suuri ennalleen asettaminen, rehabilitaatio – ja tämä toteutuu meille Kristuksessa Jeesuksessa: "*Taivaan piti omistaman hänet niihin aikoihin asti, jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan*" (**Apt 3:21**).

"Tuokaa pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin" (15:22)

Pojan yltä riisuttiin vanhat rääsyt pois ja isän käskystä hänet puettiin parhaisiin vaatteisiin (kts. Sak 3:3-5). Alkukielen mukaan vaate oli nilkkoihin saakka ulottuva (todennäköisesti myös hihallinen, vrt. 1. Moos 37:3; 2. Sam 13:18-19). Näin se kätki sisäänsä ja lat, joilla poika oli lähtenyt kodistaan ja kulkenut kauas vieraaseen maahan.

Vastaavasti meille annettu Kristuksen lahjavanhurskaus on valkoinen liinavaate, joka peittää meidät kokonaan (Ilm 6:11 "valkoinen"; 7:9 "puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin"; 19:8 "annettiin pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen: se liina on pyhien vanhurskautus"; Jes 61:10 Jumala pukee ihmisen ylle "autuuden vaatteet" ja verhoaa hänet "vanhurskauden viittaaan"), koska me olimme kaikilla jäsenillämme tehneet syntiä (vrt. Kol 3:5s., Jes 1:6). Ja se on vielä saumaton (19:23 "Mutta ihokas oli saumaton, kauttaaltaan ylhäältä asti kudottu") eli jakamaton kokonaisuus: se on joko meillä kokonaan tai sitä ei ole ollenkaan eli me olemme Kristuksessa täydellisen vanhurskaita ja pyhiä, mutta ilman Häntä epävanhurskaita ja saastaisia. Välimuotoja ei ole olemassa.

Koska kaste merkitsee Kristuksen päällensä pukemista (Gal 3:27), niin isän käsky pukea poika "pian" yhtyy Uuden Testamentin opetukseen kasteesta pelastukseen erottamattomasti liittyvänä, kuten Ananiaksen sanat Paavalille osoittavat: "*Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi*" (**Apt 22:16**).

"ja pankaa sormus hänen sormeensa" (15:22)

Sormuksia pidettiin suuressa arvossa. Korusormusten lisäksi oli kaiverrettuja sinettisormuksia, joilla leimasimen tavoin sinetöitiin ja vahvistettiin asia- ja kauppakirjoja. Kun farao ylensi Joosefin koko Egyptin hallitusmieheksi, vallan antamiseen liittyi se, että farao "*otti sinettisormuksensa kädestään ja pani sen Joosefin käteen*" (**1. Moos 41:42-45**) ja kun kuningas Ahasveros luovutti rajatonta valtaa Haamanille, ja myöhemmin Mordokaille, niin hän teki sen ottamalla sinettisormuksen kädestään ja antamalla sen näille (Est 3:10, 12; 8:2,8).

Mikäli pojan isältään saama sormus oli sinettisormus, merkitsi tämä hänen valtaoikeuksiansa palauttamista: tästä alkaen hän saattoi esiintyä ja vahvistaa sopimuksia ja kauppoja isänsä nimissä. Pojan takana oli nyt isän koko arvovalta ja rikkaus.

Mutta tätäkin suurempi uutinen on se, että Jumalan lapseksi syntyessämme me olemme saaneet Jeesuksessa Kristuksessa sellaisen "sinettisormuksen" (vrt. olemme jopa itse sinettisormuksia, Hagg 2:23), että me voimme esiintyä hyvien ja huonojen valtojen edessä taivaallisen Isän ja Kristuksen nimissä, Heidän arvovallallaan ja käskyvallallaan (Joh 14:13-14; Matt 18:18; 28:18-20; vrt. Hagg 2:23). Kyse on vain siitä, käytämmekö me näitä valtaoikeuksiamme (mm. Pietari käytti Apt 3:6).

"ja kengät hänen jalkaansa" (15:22)

Orjat olivat avojaloin, vapaat ihmiset pitivät kenkiä. Egyptin orjuudessa israelilaiset joutuivat arvattavasti olemaan avojaloin, koska erikseen mainitaan kuinka vapautuksen yönä heidän tuli syödä pääsiäislammasta kengät jalassa (2. Moos 12:11). Arvattavasti tuhlaajapoikakin kaukaisessa maassa orjana ollessaan syötteli sikoja paljasjalkaisena, mutta laittamalla kengät pojan jalkaan isä julisti: poika ei ole enää orja, vaan minun lapsenani vapaa.

Paavali kirjoittaa: "*Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, älkääkään antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen*" (**Gal 5:1**) – ei synnin orjuuteen eikä myöskään lain orjuuteen – onhan meillä taivaalliselta Isältä saatu lapsioikeus ja näin meillä pitäisi olla kengät jaloissamme – ainakin ne alttiuden kengät rauhan evankeliumin julistamiseen (Ef 6:15).

Tarkistakaamme, onko meillä jaloissamme nämä kengät – ja jos ei ole, niin kenkäkauppaan mars, mars – hinta on niistä jo valmiiksi maksettu.

"syökäämme ja pitäkäämme iloa" (15:23)

Ei riittänyt, että tuhlaajapoika palasi kotiin, sai suudelman, juhlapuvun ja sormuksen, kengätkin, hän sai kuulla isän myös sanovan: "Syökäämme ja pitäkäämme iloa".

Onnellinen isä ja löytynyt, uuteen elämään herännyt poika (15:24) istuutuivat yhdessä juhlapöytään syömään teurastettua vasikkaa iloa pitäen, kuten Vanhan testamentin tuhlaajapoikana tunnettu Mefiboset sai istua lapseuden saatuaan kuninkaan pöytään (2. Sam 9:7,11).

Tämän tulisi olla kuva seurakunnastamme, sinusta ja minusta, iloisina ateriapöydässä, sillä Raamattuun on kirjoitettu:

7. ... onhan meidän pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu.

8. Viettäkäämme siis juhlaa ... (1. Kor 5:7-8)

10. ... Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia ja lähettäkää maisiaisia niille, joilla ei ole mitään valmistettuna ... sillä ilo Herrassa on teidän väkevyyttenne. (Neh 8:10).

Mutta tämäkin toteutuu kerra vielä voimallisemmin siinä suuressa kotiinpaluussamme, kun Herra tulee noutamaan meidät täältä – eikö Raamattu puhukin siellä odottavasta suuresta illallisesta (Luuk 14:15s.) ja Karitsan hääateriasta (Ilm 19:9), silloin, kun "Herran vapahdetut palajavat ja tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä iankaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat." (Jes 35:10), silloin kun "hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt." (Ilm 21:4)

Tuolloin me tuhlaajapoikina ja -tyttärinä olemme lopullisesti saapuneet Isän kotiin:

2. Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa. Jos ei niin olisi, sanoisinko minä teille, että minä menen valmistamaan teille sijaa?

3. Ja vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen. (Joh 14:2-3)

4. tunti pe 5.5.2017 klo 18

5. Vanhempi poika ja isä (15:25-32)

25. Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Ja kun hän tuli ja lähestyi kotia, kuuli hän laulun ja karkelon.

26. Ja hän kutsui luoksensa yhden palvelijoista ja tiedusteli, mitä se oli.

27. Tämä sanoi hänelle: 'Sinun veljesi on tullut, ja isäsi teurastutti syötetyn vasikan, kun sai hänet terveenä takaisin'.

28. Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; mutta hänen isänsä tuli ulos ja puhutteli häntä leppeästi (suostutteli häntä, KR). (15:25-28)

Vanhempi poika ei ollut isänsä tavoin odotellut nuoremman kotiinpaluuta, koska se ylätti hänet. Ja toisten iloitseminen nuoremman paluusta ei saanut vastakaikua hänen sydämessään, vaan oikeaoppisuudessaan hän vihastui. Hän piti tuhlaajapojan saamaa huomiota ja anteeksiantoa suorastaan loukkauksena itseään kohtaan. Vanhemman pojan tavoin fariseukset ja kirjanoppineet eivät voineet hyväksyä Jeesuksen osoittamaa armoa ja laupeutta publikaaneille ja syntisille. Sitähän he kertomuksen alussa paheksuivat (15:2).

Vanhempi poika kieltäytyikin menemästä sisälle ja alkoi purkamaan katkeruuttaan häntä tyynnyttelemään tulleelle isälleen:

29. ... Katso, niin monta vuotta minä olen sinua palvellut enkä ole milloinkaan sinun käskyäsi laiminlyönyt, ja kuitenkin et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystäväieni kanssa. (15:29)

Vanhemmalle pojalle isä oli kieltojen ja käskyjen antaja. Vaikka talossa oli useita palkkalaisia (15:17,19) ja hän oli poika, vielä esikoispoika, hän samaistui kieroutuneen minäkuvan ja väärän identiteetin omaavana palvelijan ja orjan asemaan, ilottomaan elämänmenoon.

Tänäkin päivän seurakunnissa elää vanhemman pojan kaltaisia, kireitä, lainomaisia, kaiken kieltoina ja käskyinä näkeviä, ihmisiä. Heidän uskonelämänsä on omin voimin puurtamista, lain alla raatamista, totista ja ilotonta.

Mutta mitä Paavali kirjoittaa?

10. Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki minä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani. (1. Kor 15:10)

10. Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme. (Ef 2:10)

13. sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi.

14. Tehkää kaikki nurisematta ja epäröimättä (Fil 2:13-14)

21. hän tehköön teidät kykeneviksi kaikkeen hyvään, voidaksenne toteuttaa hänen tahtonsa, ja vaikuttakoon teissä sen, mikä on hänelle otollista, Jeesuksen Kristuksen kautta (Hepr 13:21)

Näin meidän tulisi elää ja työtä tehdä. Eikö ole suurta armoa ja kiitoksen paikka, että saamme olla mukana tekemässä jotakin, missä todellinen tekijä on itse Jumala. Ja eikö Raamattu ole ilosanoma ja hyvä uutinen, elävä, varma ja voimallinen sana (Hepr 4:12; 1. Tim 1:15) – ei kieltoja ja käskyjä täynnä oleva kirja.

Jos meissä on vanhemman pojan mielenlaatua, se on täysin väärää.

Vanhempi poika jatkoi isälleen purkamista: "et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystäväieni kanssa" (15:29), vaikka isän kerrotaan jakaneen omaisuutensa pojilleen jo aiemmin (15:12) ja nytkin hän muistuttaa poikaansa tästä: "kaikki, mikä on minun omaani, on sinun" (15:31). Vanhempi poika omisti siis kaiken, mutta hän ei osannut pitää sitä omanaan eikä käyttää sitä mitenkään.

Näitäkin henkilöitä on tänä päivänä. He elävät läpi elämänsä hengellisesti kurjaa ja köyhää elämää, eivätkä omista itselleen Kristuksessa jo meille annettua:

3. Koska hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan, hänen tuntemisensä kautta, joka on kutsunut meidät kirkkaudellaan ja täydellisyydellään,

4. joiden kautta hän on lahjoittanut meille kalliit ja mitä suurimmat lupaukset... (2. Piet 1:3-4).

12. ... sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huu-tavat. (Room 10:12)

32. Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa? (Room 8:32)

Tämä jälkimmäinen jae sanoo: Jumalan on rakkaudessaan antanut meille jo sen kaiken suurimman lahjan eli Poikansa ja tähän jo annettuun perustuen Hän lahjoittaa meille kaikkea muutakin. Jos tätä Pojan antamista ei olisi tapahtunut, Jumala ei voisi

antaa eikä lahjoittaa meille mitään muutakaan, mutta kun se on jo tapahtunut, niin Jumalan rikas antaminen voi jatkua.

Jumala avatkoon silmämme näkemään, ei vain kerran meille tulevaa perintöä, vaan jo tällä hetkellä meille annetun ja lahjoitetun. PH auttaa tässä näkemisessä:

12. Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut (1. Kor 2:12)

PH:n kautta me voimme elää rikasta, täyteläistä ja mielenkiintoista elämää jo nyt, kaukana vanhemman pojan mielenlaadusta ”*et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan*”.

30. Mutta kun tämä sinun poikasi tuli, joka on tuhlannut sinun omaisuutesi porttojen kanssa, niin hänelle sinä teurastit syötetyn vasikan. (15:29-30)

Huomionarvoista on, että vaikka isä kutsui vanhempaa poikaa pojakseen (15:31) muistuttaen olevan hänen isänsä, tämä ei kuitenkaan kutsu isää isäkseen nuoremman pojan tavoin (15:12,17-19,21), vaan sinuttelee isäänsä. Isä ei ollut vanhemmalle pojalle isä. Ja vaikka isä kutsui tuhlaajapoikaa vanhemman pojan veljeksi (15:32 ”*tämä sinun veljesi*”), niin tämä käyttää veljestään sanoja ”*tämä sinun poikasi*”. Tuhlaajapoika ei ollut vanhemmalle pojalle veli.

Myös tässä mielessä on vanhemman pojan kaltaisia kristittyjä: jos suhde taivaalliseen Isään ei ole oikea, niin toiseen kirkkokuntaan, jopa ”toiseenmerkkiseen” seurakuntaan, kuuluvia uskavaisia on vaikea kutsua veljikkeeseen ja sisarikseen ja kokea aitoa Hengen yhteyttä heidän kanssaan.

Vanhempi poika ei voinut myöskään hyväksyä kotiin palanneelle veljelleen juhlien järjestämistä, kaiken keskipisteenä ja huomion kohteena olemista.

Aina ei syvältä synnistä pelastuneen tuhlaajapojan paluun ympärillä oleva kuhina ole kaikkien mieleen, vallankin jos kansa kokoontuu kuulemaan häntä sankoin joukoin ja me vuosikymmeniä julistaneet joudumme puhumaan samaan aikaan lähes tyhjille penkeille. Tämä voi ottaa vanhemman veljen tavoin koville.

Eikä aina ymmärretä vastauskoontulleiden ilon ja riemun purkauksia, kertomusta lainatakseni ”*ulos saakka kuuluvaa laulua ja soittoa, karkeloa ja tanssia*” (15:25): musiikki on kovallaan, kuuluu ulos asti, laulukin taitaa olla liian reipasta ja tuo liikehdintä musiikin tahdissa – sitä ei voida hyväksyä, vanhimmisto koolle ... Tätä rataa joskus ajattelu menee, vanhemman pojan ainakin.

Vanhempikin poika oli kadoksissa

Olemme nähneet, miten nuorempi poika joutui kadoksiin mutta tuli sittemmin löydettyksi, miten nuorempi poika kuin kuoli, mutta hän virkosi eloon (15:32). Hänen kauaksi menemisensä ja kaiken isältä saamansa tuhlaaminen ei ollut esteenä hänen lapseutensa takaisin saamiseen. Eivätkä nämä asiat ole esteenä kenenkään takaisin tulemiselle, armahdetuksi tulemiselle.

Mutta olemmeko huomanneet, että myös vanhempi poika oli kadoksissa vertausta kuulemassa olleiden fariseusten ja kirjanoppineiden tavoin. Hän ja he eivät olleet nuoremman pojan tavoin kadoksissa kaukana vieraalla maalla, vaan hopearahan tavoin kadoksissa kotona.

Tuliko vanhempi poika koskaan isän löytämäksi, se jää kysymyksenä ilmaan. Samoin antoivatko vertausta kuulemassa olleet fariseukset ja kirjaoppineet koskaan itsensä tulla löydettyksi, jää vastausta vaille. Ja kysymykseen, tuleeko tänä päivänä vanhemman veljen lainomaisessa hengessä vaeltava koskaan löydettyksi, antaa vastauksen kukin kohdaltaan.

6. Tuhlaajapoika pakanain ja vanhempi poika Israelin edustajina

Pojissa voidaan nähdä myös Israel ja pakanat. Isän sanoja kieltoina ja käskyinä pitävä vanhempi poika on kuin Israel, kuin juutalainen kansa, jota Herra kutsuukin esikoispojaksi (2. Moos 4:22), joka on aina ollut kuin Isän kodissa, mutta joka Kristuksen hyljänneenä jätti itsensä kadoksiin elämään orjanomaista elämää lain ja isien perinnäissääntöjen alle. Paavali sanookin heistä:

24. Tämä on kuvannollista puhetta; nämä naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Haagar;

25. sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemiä, joka elää orjuudessa lapsineen (Gal 4:24-25)

Nuorempi poika edustaa sattuvasti pakanoita, jotka pakanasyntisinä (Gal 2:15) elävät kaukana Jumalasta. Kun Paavali sanoo ”*Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat*” (Ef 2:17), niin lähellä olevilla hän viittaa israelilaisiin – vanhempi poikahan oli kotosalla – ja kaukana olevilla hän viittaa pakanoihin – tuhlaajapoikahan oli kaukana vieraalla maalla.

Ja niin kuin vanhempi veli ei voinut hyväksyä nuorempaa, kotiin palannutta tuhlaajapojaa, samoin juutalaiset lainkiivailijat eivät voineet hyväksyä pakanoita, ei kristityiksi kääntyneitäkään, ei ateriointia (Apt 11:3) eikä edes seurustelua heidän kanssaan (Apt 10:28).

7. Pojat edustat kaikkia ihmisiä

Laajennetaan vieläkin kuvaa pojista. On selvää, että Kain itsekeksityn uhrin tuojana ja Aabel Jumalan osoittaman Karitsa-uhrin tuojana edustavat kaikkia ihmisiä: ihminen on joko Kainin kaltainen tai uskon kautta Aabelin kaltainen. Myös lihan mukaan syntynyt Ismael ja Hengen mukaan syntynyt lisä edustavat kaikkia ihmisiä: jokainen ihminen on lihan mukaan syntynyt, mutta uskovainen on lisäksi Hengen mukaan syntynyt.

Ja nyt sanomme, että koko ihmiskunta muistuttaa jompaakumpaa vertauksen poikaa. Kaikki ovat kadoksissa, kuka lähempänä, kuka kauempana. Ja kaikki ovat orjia, joko synnin orjia sikokaukaloilla, tai lainorjia Isän kodin tuntumassa. Syntiset lainrikkojat ja lain omavanhukset täyttäjät ovat samalla tavalla kadoksissa. Mutta kummastakin orjuudesta Kristus pystyy ja haluaa vapautta jokaisen.

8. Jeesus vaihtoi osaa tuhlaajapojan kanssa – meidän kanssamme

Nyt vaihdamme jälleen tarkastelukulmaa. Näimme, kuinka kertomuksen isä armahti nuorinta poikaansa ja olisi ollut valmis kutsumaan sisälle juhliin vanhemmankin poikansa. Taivaallinen Isä toimii juuri kertomuksen isän tavoin – mutta suuri kysymys kuuluu: mihin perustuen Hän voi armahtaa ja vapautta ihmisen synnin orjuudesta ja lain orjuudesta samalla säilyttäen vanhuskautensa? Ja suuri vastaus on tämä: yksin Poikansa Jeesuksen Kristuksen kautta, sen kautta, että Poika suostui ottamaan syntisen paikan orjuudessa, synnissä, kirouksessa, köyhyydessä, kärsimään kuolemanrangaistuksen tuomitun edestä. Paavali kirjoittaakin:

5. Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli,

6. joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen,

7. vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olennaltaan sellaiseksi kuin ihminen;

8. hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti. (Fil 2:5-8)

21. Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. (2. Kor 5:21; Jes 53:6)

13. Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu" – (Gal 3:13)

Katsomme joitakin kohtia, kuinka Jeesus otti tuhlaajapojan paikan:

Niin kuin tuhlaajapoika oli alkuaan isän kodissa – samoin Jeesus oli taivaassa, Isän kodissa.

Tuhlaajapoika halusi kuitenkin jättää isän kodin ja lähteä matkaan kaukaiseen maahan – samoin Jeesus halusi jättää Isän kodin ja lähteä matkalle kaukaiseen maahan, tähän maailmaan, meidän ihmisten luokse.

Tuhlaajapoika otti mukaansa isältä saamansa omaisuuden – juuri niin Jeesuskin teki: Hän lähti matkaan taivaan rikkaudet mukanaan.

Tuhlaajapoika menetti kaiken omaisuutena, se siirtyi toisille, se rikastutti toisia – ja eikö Kristukselle käynyt juuri samoin: ” hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhydestään rikastuisitte ” (2. Kor 8:9). Hänen köyhtymisensä kautta Hänen rikkautensa tuli meille annetuksi (vrt. ristiinnaulitsemisessa Jeesuksen vaatteet so-tilaille, Joh 19:23-24).

Tuhlaajapoika ajautui lopulta orjaksi – ihmiseksi tullessaan Jeesus otti orjan muodon.

Tuhlaajapoika saastui Mooseksen lain mukaan epäpuhtaita sikoja paimentaessaan – samoin Jeesus saastui ristin tiellä meistä syntisistä ja saastaisista ihmisistä. Hän tuli peräti synniksi ja kiroukseksi.

Lopulta tuhlaajapoika olikin kotona olevan isän kannalta kuollut – samoin Jeesus kuoli Isän hylkäämänä, Golgatalta kuului huuto: ”Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?” (Matt 27:46).

Voisimme varmaankin jatkaa yhtäläisyyksien etsimisessä pidemmällekin, mutta tämä riittääköön. Mutta huomaa tämä: Jeesus ei ihmiseksi tullessaan samaistunut vain tuhlaajapoikaan, vaan kaikkiin syntisiin, sinuun ja minuun. Mutta tässä ei ole vielä kaikki: me puolestamme voimme samaistua Hänen ylösnousemukseensa ja taivaaseen astumiseensa, kirkkauteen menemiseensä (Room 6:4s.)...

Tämä on hyvä kohta lopettaa Luukas 15 -aiheen käsittely.